

معاون اول رئیس جمهور:
صندوق های باز نشستگی
ابر چالش پیش روی کشور است

معاون اول رئیس جمهور گفت: صندوق های بازنشستگی در کشور در مقطع فعلی به عنوان یکی از ابر چالش های پیش روی کشور قرار گرفتند. به گزارش تسنیم، اسحاق جهانگیری صبح دیروز در کنفرانس منطقه آسیا-اقیانوسیه نقش خانواده، اجتماع و دولت در جوامع رو به سالمندی، با تأکید بر اینکه موضوع جمعیت و آینده نگری برای برنامه های آتی کشور بسیار مهم و تعیین کننده است، اظهار داشت: ایران در دوره ای رشد جمعیت بالای ۴ درصد را تجربه کرده و تأمین نیاز آن رشد بالای جمعیتی، بر نامهربانی قوی و منسجم را می طلبد. جهانگیری خاطرنشان کرد: جمعیت سالمند کشور براساس سرشماری سال ۹۵، حدود ۷ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر است که براساس پیش بینی ها تا سال ۲۰۵۰ جمعیت سالمند کشور سه برابر و حدود ۳۰ میلیون نفر می شود. ایران تاکنون با چنین جمعیت سالمندی مواجه نبوده و لازم است با استفاده از تجربیات کشورهای که در این زمینه موفق بودند، برنامه های دقیقی در جهت تأمین نیازهای سالمندان انجام دهیم.

وی با تأکید بر ضرورت برنامه ریزی جهت ارتقای منزلت و کرامت سالمندان گفت: این برنامه باید با سلامت اجتماعی و توسعه کشور مرتبط باشد و با توجه به جایگاهی که سالمندان در کشور دارند و اندوخته بزرگی که این بخش جامعه با خود دارد، هر برنامه ای که تدوین کنیم حتماً به برنامه های توسعه ای کشور کمک خواهد کرد.

معاون اول رئیس جمهور با اشاره به اینکه قدرت نظام سیاسی و مدنی در استفاده از ظرفیت و توان سالمندان است، خاطرنشان کرد: دولت باید با کمک نهادهای مدنی بتواند از ظرفیتی که در جمعیت سالمندی کشور وجود دارد استفاده مطلوب کند.

جهانگیری در ادامه با بیان اینکه دوره سالمندی دوره کمال و بلندی زندگی هر انسان است، تصریح کرد: انبوهی از تجربیات در سالمندان نهفته است که می تواند گویای اتفاقات گذشته و راهنمای آینده جامعه باشد. معاون اول رئیس جمهور ادامه داد: سیاست ها و برنامه های عملی در جهت توانمندسازی سالمندان، حفظ و ارتقاء سلامت جسمی، روانی و اجتماعی آنها و ایجاد زیرساخت های مورد نیاز برای امنیت سالمندان و ارتقاء سطح امید به آینده در میان این بخش از جامعه است.

جهانگیری گفت: ما باید از برنامه هفتم توسعه با تأکید بیشتری در برنامه ریزی های خودسر فصل مشخصی در ارتباط با نیازها و برنامه های سالمندان داشته باشیم زیرا جامعه ای که جمعیت سالمندان سهم عمده ای در هرم اقتصادی کشور، بودجه دولت، هزینه های صندوق های بازنشستگی و سن بازنشستگی مورد بررسی قرار گیرد و نقش سالمندان در تمام ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه به طور دقیق دیده شود.

وی با یادآوری اینکه صندوق های بازنشستگی در کشور در مقطع فعلی به عنوان یکی از ابر چالش های پیش روی کشور قرار گرفته اند و به بودجه دولت متکی هستند، افزود: در حال حاضر بیش از ۸۰ درصد منابع مورد نیاز صندوق بازنشستگی کشوری و حدود ۱۰۰ درصد هزینه های بازنشستگی نیروهای مسلح توسط دولت تأمین می شود و این در حالی است که در سال های آینده با انباشت نیروی انسانی که به سن بازنشستگی می رسند، هزینه های آنها باید از طریق این صندوق ها تأمین شود.

معاون اول رئیس جمهور تصریح کرد: خوشبختانه از اوایل دهه هشتاد شمسی با قانون و آیین نامه ها نهایتاً سندی که در دولت تدبیر و امید تدوین شد تا حدودی به این موضوع پرداخته شده و علاوه بر آن در برنامه های توسعه ای و نیز سیاست های کلی جمعیت و سیاست های خانواده که از سوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ شد و بندهایی به مسائل سالمندان و نیازهای آنان اشاره داشته است.

وزیر پیشنهادی تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

نباید با اعتراضات کارگری برخورد خشونت بار صورت بگیرد

محمد شریعتمداری، وزیر پیشنهادی تعاون، کار و رفاه اجتماعی دیروز با حضور در خبرگزاری کار ایران، به پرسش های این رسانه در ارتباط با مهم ترین دغدغه های کارگران پاسخ داد. او وعده داد در صورتی که در مسند کارنشینند، حق آزادی اعتراضات صنفی را بیشتر به رسمیت بشناسد و جلسه شورای عالی کار برای ترمیم دستمزدها سریعاً تشکیل دهد.

■ در میانه تابستان، محاسبات کمیته دستمزد که به دستور مستقیم شورای عالی کار بر گزار شد، نشان داد که قدرت خرید کارگران به میزان ۸۰۰ هزار تومان کاهش یافته و مقرر شد که ظرف مدت یک هفته، این کاهش، جبران شود اما جلسه شورای عالی کار بر گزار نشد در حالی که باید مطابق قانون کار هر ماه شورای عالی کار تشکیل جلسه بدهد. یادآور صورت انتخاب برای این سمت، برای تشکیل جلسه شورای عالی کار، اقدام خواهید کرد؟ شما در جایی گفته بودید که قصد دارم صدای فقرا و محرومان باشم. برای تحقق این هدف، چه برنامه هایی دارید؟

زمانی که من در جلسات سال گذشته شورای عالی کار در هنگام تعیین دستمزد شرکت داشتم بحث های مختلفی را با همکارانمان در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و نمایندگان گروه کارفرمایان داشتیم و از نظرات من، دوستان حاضر در جلسات مطلع هستند. در بخش اول صحبت به مسأله فقر و محرومان بیشتر می پردازیم و معتمد که گوش شنونده برای شنیدن صدای کارگران چندین و چند ندارد چون صدای آنها قدرت چندانی ندارد و به جامع تصمیم گیری کشور نمی رسد. آنها در وزارتخانه کار پناه می یابند.

کارگران به صورت کلی در معیشت خود دچار مشکل هستند. همچنین فعالان سرعت بیشتری می گیرند. من با مشورت همکارانم این جمع بندی را داشتیم که خوب است وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اول شنونده صدای مردم، نیازمندان و طبقات مختلف باشد. آنها باید حمایت شوند تا روند رشد و تعالی شان با حضور فعالان سرعت بیشتری می گیرند. این با مشورت همکارانم این جمع بندی را داشتیم که خوب است وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اول شنونده صدای مردم، نیازمندان و طبقات مختلف باشد. آنها باید حمایت شوند تا روند رشد و تعالی شان با حضور فعالان سرعت بیشتری می گیرند. این با مشورت همکارانم این جمع بندی را داشتیم که خوب است وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اول شنونده صدای مردم، نیازمندان و طبقات مختلف باشد. آنها باید حمایت شوند تا روند رشد و تعالی شان با حضور فعالان سرعت بیشتری می گیرند.

رسالت های این وزارتخانه همین است که به عنوان رابط بین اقشار پایین دست جامعه و بالادستی ها باشد. این کار هم نباید فقط در قالب شعار باقی بماند و نیاز به برنامه هایی برای تحقق این هدف داریم. حرف ها باید به صورت آرگانیک و سازمان یافته شنیده شود. نباید به صورت یواشکی و در گوش شنیده شود. حرف مردم باید با صدای بلند زده شده تا همه آن را بشنوند. فقط در این صورت است که نهادهای تصمیم گیر پاسخگو می شوند. شنیدن یواشکی نظرات و دیدگاه های طبقات کم درآمد مورد نظر من نیست. شنیدن بلند صدای آنها و بعد بیان بلند این صدا، مأموریت من در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است.

در مورد دستمزد هم ما یک عقب ماندگی تاریخی داریم. مجموعه کار و تولید، مزدشان در طول تاریخ عقب مانده است و محدودیت هایی که در تعیین قیمت کالاها و کشتی بازار وجود داشته، همیشه برای دستمزد یک حد مشخص تعیین کرده است ولی بالاخره باید یک روزی از این روند فاصله بگیریم اما ممکن است نتوانیم به یکباره همه عقب ماندگی ها را که در طول زمان

تحمیل شده، جبران کنیم. در جلسه قبلی شورای عالی کار که در مرد تعیین دستمزد ۹۷ بر گزار شد، این عقب ماندگی ها احصا شد و نظرات کارشناسی خوبی هم توسط تیم دولت و هم توسط نمایندگان کارگران و کارفرمایان ارائه شد. بخشی از آن عقب ماندگی را دولت تلاش کرد برای مزد ۹۷ تأمین کند. باید این عقب ماندگی در بزنگاه های تاریخی مشخص جبران شود تا این مطالبه تاریخی در نهایت روزی به سرانجام برسد. این مسیر احتمالاً تعقیب خواهیم کرد اما در حال حاضر یک اتفاق ندارد و به کشور رخ داده است. افزایش نرخ ارز قیمت ها را بالا برده و باعث شده با توجه به وابستگی واحدهای تولیدی به منابع ارزی و بالا رفتن قیمت پایه ای ارز، هزینه های تولید افزایش یابد و این امر، روی قیمت ها تأثیر گذاشته، در حالی که در طرف مقابل قدرت خرید مردم متناسب به آن بالا نرفته، لذا دولت باید کلاً یک برنامه عملیاتی روشن برای ارتقای قدرت خرید مردم داشته باشد. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، متولی تأمین قدرت خرید طبقه کارگر است که با آن در ارتباطیم. اگر بنده مسئولیت را قبول کنم گزارشات کارشناسی روشن برای شورای عالی کار تهیه خواهد شد و در شورای عالی کار در این مورد تصمیم گیری خواهد شد.

■ گزارش کارشناسی که می فرمایید در مرداد و شهریور تهیه شده است. یک جلسه هم شورای عالی کار بر گزار شد که وظیفه محاسبات و کارشناسی بیشتر را به کمیته دستمزد محول کرد. کمیته

خشونت باری صورت بگیرد. البته طرف مقابل با همان کارگران به دلیل اینکه گاهی مضایق و مشکلات کار را به استخوان می رسانند، رفتارهایی صورت می دهند که کمتر مدنی ست. البته ما می دانیم که اداره کردن یک خانواده وقتی دستمزدشان با چند ماه تأخیر پرداخت می شود بسیار سخت است. نمی شود به آن مسأله بی توجه بود و نمی توان به کارگرانی که چند ماه حقوق نگرفته اند، گفت اعصاب خود را کنترل کنید. اما بالاخره توقع ما از جامعه مدنی پیشرفته و سازمان یافته این است که مطالبات به شیوه مدنی دنبال شود.

ما اگر نتوانیم بر خسی از قوانین را که باعث به وجود آمدن مشکلات می شود، اصلاح کنیم از برخی حوادث این چنینی پیشگیری کرده ایم. به عنوان مثال ما قانونی به عنوان بیمه بیکاری داریم. وقتی کارگران به هر دلیلی امکان مداخله در چرخه تولید ندارند باید به تأمین اجتماعی برای دریافت بیمه بیکاری مراجعه کنند. اگر ما زمان و سقف پرداخت بیمه بیکاری را مورد رسیدگی مجدد قرار دهیم و روش های جدیدی را اعمال کنیم و جامعه تحت پوشش را افزایش دهیم، آن زمان بسیاری از افرادی که امروز ناراحت و ناراضی هستند، می توانند از خدمات مناسب بیمه بیکاری استفاده کنند یا تشکیل منظم جلساتی که مسئول رسیدگی قضایی به مسائل تولید است، می تواند یکی از راهکارهای موثر باشد.

باید بدانیم که حیات کارفرماها و نبض تولید به وجود کارگر وابسته است آن هم کارگر با انگیزه. اگر کارگری بادل خرسند در کارگاه تولیدی حاضر نشود طبیعی است که تولید او بهر نحو خواهد بود و کارفرما با مجموعه عملیاتی او بهر ممد نخواهد شد. زمانی کارفرما می تواند از سود تولید بهره مند شود که مجموعه نیروی کار در بخش های طراحی، ساخت و اجرا با انگیزه و خرسند باشد. پس حداقل رضایت مدنی کارگر، شرط اصلی است. برخی اوقات خود کارفرما بر برخی موانع ساختاری رنج می برد. ما امروز در برخی واحدهای تولیدی با موانع جدی روبرو هستیم. برای نمونه موضوع مالیات بر ارزش افزوده که باید برای همیشه در کشور حل شود ولی نیاز به کار کارشناسی داریم و پس از انجام کارشناسی ها موضوع باید در پروسه تصمیم گیری قرار بگیرد.

ما مکلفیم که در این زمینه تصمیم گیری کنیم و هماهنگی های لازم برای برگزاری شورای عالی کار انجام شود ولی نیاز به کار کارشناسی داریم و پس از انجام کارشناسی ها موضوع باید در پروسه تصمیم گیری قرار بگیرد. ■ گفتید که می خواهید صدای بلند فرودستان باشید. در حال حاضر کارگران در واحدهای مختلف به خاطر مشکلات اقتصادی ماه ها حقوق نگرفته اند و از حق قانونی خودشان برای سازماندهی اعتراض و تجمع صنفی استفاده می کنند. ما هر هفته در جای جای کشور شاهد اعتراضات و تجمعات صنفی هستیم که بعضاً با این اعتراضات بر خورد های امنیتی صورت می گیرد. شما در حمایت از کارگران و اعتراضات آنها چه اقداماتی صورت خواهید داد؟

جامعه کارگری کشور دارای تشکل های سازمان یافته ارزشمندی است. قبل از هر چیز وظیفه این تشکل های کارگری، جمع بندی نظرات و خواسته های کارگران در واحدهای مختلف است. وقتی در یک واحد کارگری حقوق و دستمزد به تعویق می افتد کارگران حق دارند که اعتراض کنند و این اتفاق هم می افتد اما بالاخره پیگیری مطالبات مدنی باید به شیوه مدنی صورت بگیرد. همیشه در مذاکرانی که داشتیم موضع گیری روشنی کرده ایم. مثلاً آن زمانی که یکی از واحدهای اراک دچار مشکل شدن به عنوان مسئول در بخش صنعت اظهار نظر کردم و گفتم نباید با مطالبات مدنی مردم و کارگران که حق خودشان را می خواهند برخورد

واشغال موجود را حفظ کنیم. اگر به ظرفیت های فراموش شده توجه کنیم، می توانیم حتی در شرایط تحریم اوضاع مطلوب تری داشته باشیم.

■ یکی از نگرانی های اصلی جامعه کار، بحث صندوق های بازنشستگی و مشکلات و مسائل این صندوق ها است. بهترین این صندوق ها، صندوق تأمین اجتماعی است که در آینده نه چندان دور با مشکل و بحران مواجه خواهد شد. شما چه اقداماتی انجام خواهید داد تا منابع صندوق ها تأمین شود؟ مثلاً دولت بدهی های خود را به تأمین اجتماعی بپردازد و از آن مهم تر مصوباتی مثل بند و تبصره ۷ لایحه بودجه که منابع تأمین اجتماعی را به حساب خزانه دولت می ریزد، دیگر اتفاق نیفتند چرا که همین الان هم تأمین اجتماعی هم مصرفش با هم همخوانی ندارد و به همین دلیل است که ما به التفاوت مستمری بازنشستگان تأمین اجتماعی امسال با ۵ ماه تأخیر پرداخت شد.

همان طور که اشاره کردید یکی از مشکلات صندوق ها مطالبات آنهاست. بخشی از صندوق ها که تکلیفشان مشخص است، با بودجه دولتی اداره می شوند. ۵۷ هزار میلیارد تومان بودجه عمومی برای کمک به صندوق ها در بودجه ۹۶ نشانگر عمق فاجعه است. البته تأمین اجتماعی فعلاً نیاز به کمک ندارد. منظورمان صندوق های ورشکسته ای است که در پرداخت مستمری ها در مانده اند. طبیعتاً دولت باید این صندوق های ورشکسته را در اولویت قرار دهد و این موضوع در قانون بودجه دیده شد. این قدم اول است صندوق هایی مثل فولاد و صندوق بازنشستگی کشوری و صندوق بازنشستگی لشکری ۷۰ تا ۱۰۰ درصد به دولت وابسته هستند. بحمدالله تأمین اجتماعی به آن نقطه نرسیده است. پیش بینی ها هم با محاسبات اکچوئری و هم محاسبات مطالبات نشان می داد که این اتفاق باید در حوالی سال ۹۳ رخ می داد که خوشبختانه با تلاش های دولت هنوز این اتفاق رخ نداده. دولت توانسته با هزار زحمت این صندوق را سر پا نگه دارد. هر چند مطالبات این صندوق در بخش بهداشت و درمان مطالبات افزون یافته ای است با این حال سر پا مانده است. در حال حاضر چیزی بین ۱۴۰ تا ۱۸۰ هزار میلیارد تومان مطالبات نقدی تأمین اجتماعی از دولت است که در بودجه ۹۶ پرداخت ۵۰ هزار میلیارد تومان از این مطالبات پیش بینی شده است. آیین نامه این پرداخت به صورت تهراتی مورد توجه قانون گذار قرار گرفته و تصور ما این است که با جلساتی که اواخر همین هفته بر گزار شد و با پیگیری های که ما هم به سبب مسئولیت سابق و هم به دلیل کمک به این بخش انجام دادیم، جلسات خوبی بین تأمین اجتماعی و بانک مرکزی برای تحقق این هدف بر گزار شد که ۱۲ هزار میلیارد تومان از این پرداخت ها همین الان قطعی شده و تا سقف ۵۰ هزار میلیارد تومان جادار دارد. اگر این کار صورت بگیرد نزدیک به ۳۰ درصد مطالبات تأمین اجتماعی پرداخت می شود و امکان بسیاری از فعالیت ها فراهم می آید. یکی از عده هایی که من دادم بحث هسمان سازی است که نیاز به تأمین منابع دارد و پرداخت بدهی های دولت به تأمین اجتماعی این منابع را تأمین می کند. امیدواریم تا پایان سال با اعمال فشار قابل ملاحظه، این منابع مالی که قانونگذار در نظر گرفته تأمین شود و این امر نیاز به ارتباط خوب بین سازمان تأمین اجتماعی، دولت، مجلس و نهادهایی مثل بانک مرکزی دارد. اگر این اتفاقات بیفتند می توانیم به وعده هسمان سازی عمل کنیم.

دستمزد مجموعه کار و تولید، در طول تاریخ عقب مانده است و محدودیت هایی که در تعیین قیمت کالاها و کشتی بازار وجود داشته، همیشه برای دستمزد یک حد مشخص تعیین کرده است، ولی باید روزی عقب ماندگی های را که در طول زمان تحمیل شده، جبران کنیم

■ دغدغه کارگران و بازنشستگان این است که منابع مالی تأمین اجتماعی که از دسترنج خود طبقه کارگر حاصل آمده حفظ شود.

این دغدغه بسیار بجا و درست است. ■ برخی می گویند شما دو طرح راهبردی می خواهید دنبال بکنید: یکی بحث واگذاری شرکت های شستا و دیگری بحث تفکیک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی. می گویند برخی از نمایندگان مجلس به خاطر همین دو برنامه قصد رای دادن به شما را دارند. ارزیابی شما از این قضیه چگونه است، چرا که به هر حال این مسائل برای کارگران مهم است و نمی خواهند وزارت کار تفکیک شود یا شرکت های غیر زیان ده شستا از بد مالکیت تأمین اجتماعی خارج شود.

بحث تفکیک که به صورت لایحه تقدیم مجلس شورای اسلامی شده، در یک تقاضی بین دولت و مجلس قرار شد از مجلس رای استمرجی اتخاذ شود. اخذ رای استمرجی از مجلس در مورد سه چهار تفکیک مطرح نشان داد که تفکیک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی آخرین تفکیکی است که مجلسی ها به آن رای می دهند یعنی اهالی بهارستان حداقل در رای استمرجی با انجام این تفکیک موافق نبودند. خب طبیعتاً باید در مورد این موضوع تصمیم قانونی گرفته شود و مسیر قانونی آن طی شود.

■ نظر خود شما چیست؟ نظر من این است که اصولاً مشکل ما الزاماً تفکیک یا ادغام واحدهای دولتی نیست. گرچه حجم کار و توسعه فعالیت ها در شرایط سخت ممکن است ما را به این سمت ببرد که هر حوزه ای را که عهده دار یک فانکشن یا مسئولیت است به صورت مستقیم به رئیس دولت متصل کنیم و به این ترتیب پاسخگویی آن بخش و تمرکز و نظارت رئیس جمهور بر آن را بیشتر کنیم و شاید هم در شرایط بحران در برخی جاها این کار ضروری باشد اما به طور عام اینکه تعداد وزارتخانه ها را زیاد کنیم مورد قبول دولت نیست چرا که بار تکفل دولت به این ترتیب افزایش پیدا می کند. بحث تفکیک به صورت موردی در دولت مطرح شد و سیر قانونی آن هم به این شکل است که دولت بررسی می کند و لایحه را تقدیم مجلس می کند و اگر مجلس تأیید کرد این کار صورت می گیرد. در مورد تفکیک وزارت کار نیز به نظر می آید برای استمرجی تکلیف آن روشن است و لازم است بگوییم اگر من عضوی از دولت باشم طبیعتاً با سیاست های عمومی دولت مخالفت نخواهم کرد. به هر حال دولت یک کلیت منسجم به هم پیوسته و یکپارچه است و قوام و دوام آن در ایجاد یک نگاه واحد به مجموعه دولت است البته بحث های کارشناسی در میان دولت صورت می گیرد نتایج عملیاتی ابلاغ می شود و آن ابلاغیه از نظر همه اعضای دولت، محترم و قابل اجراء است.